

Syddansk Universitet
Institut for Filosofi, Pædagogik og
Religionsstudier
Campusvej 55
5230 Odense M

Tlf.: 6550 3131
Fax: 6550 2830
www.sdu.dk

5. juli 2005

NYHEDSBREV 26

Hermed fremsendes program for Ph.D.-seminar, efteråret 2005.

I forbindelse med etableringen af Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier er Forskerskolen i Gymnasiepædagogik blevet omorganiseret, således at den dækker det pædagogiske fagområde med relevans for både gymnasie- og CVU-pædagogik. Skolen får nu navnet Forskerskole i Gymnasie- og CVU-pædagogik.

Forskerskolen samarbejder lokalt på fakultetsplan jævnfør programmets fælleskurser for Ph.D.-studerende ved Det Humanistiske Fakultet. Dertil kommer en intensivering af netværkssamarbejdet på nationalt plan med andre forskerskoler på området pædagogik og uddannelsesforskning jævnfør metodeseminaret 2.-4. november.

Der kan forekomme ændringer til programmet.

Med venlig hilsen

Finn Hauberg Mortensen
Forskerskoleleder for Forskerskolen i Gymnasie- og CVU-pædagogik

Program for Ph.D.-seminar efteråret 2005

Fredag den 26. august 2005 kl. 10.00-16.00: Fælleskursus for Ph.D.-studerende ved Det Humanistiske Fakultet. Lokale: Locke.

Startseminar for alle nye stipendiater ved Det Humanistiske Fakultet arrangeret af lektor Sven Halse, professor Johannes Wagner og professor Finn Hauberg Mortensen.

Kl. 10.00-10.30: Velkomst.

Kl. 10.30-11.30: Miljøskift - udlandsophold.

Kl. 11.30-12.15: Forskerskolernes aktiviteter og planer.

Kl. 12.15-13.00: Frokostpause.

Kl. 13.00-17.00: Fra ansøgning til projekt. Workshop.

Workshoppen er introducerende og tilrettelagt for nyansatte Ph.D.-studerende ved Det Humanistiske Fakultet. Hensigten er dels at give stipendiaterne generel indsigt i deres projekts relevans og kvalitet, dels at understøtte det konkrete arbejde med udviklingen af projektet.

Projektbeskrivelse sendes af alle deltagere senest den 17. august 2005 til Marianne Lysholt marianne.lysholt@dig.sdu.dk, som udsender materialet til workshoppen.

Program for workshop:

Kl. 13.00-14.00: Finn Hauberg Mortensen drøfter følgende generelle spørgsmål til projektbeskrivelsen:

- 1) Hvad er projektets prognose, relevans og kvalitet (a. differentiering/integration, b. forgrund/mellemgrund/baggrund)?
- 2) Er projektet grundforskning, anvendt forskning eller formidling?
- 3) Hvilken type humanistisk forskning er der tale om mht. repræsentationsform (genre), gyldighed, genstandsområde, teori, metode, design?
- 4) Hvordan transformerer projektet sin idé til noget, der lader sig undersøge.

Kl. 14.00-14.15: Pause.

Kl. 14.15-17.00: Projektkritik og projektkonstruktion.

De deltagende stipendiaters projektansøgninger undersøges og diskuteres på grundlag af de fire spørgsmål. Det sker i tremandsgrupper, hvor alle er aktive, idet rollerne skifter mellem advokat og kritiker. Der afsluttes med opsamling af erfaringerne.

Ansvarlig: Professor Finn Hauberg Mortensen finn.hauberg.mortensen@dig.sdu.dk

Antal ECTS: 1

Fredag den 2. september 2005 kl. 10.00-16.00: Semesterstart og masterdiplomoverrækkelse. Lokale: U100.

Kl.10.00-10.20: Velkomst ved konstitueret institutleder Finn Hauberg Mortensen, Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier: Udvikling af Forskerskolen i Gymnasie- og CVU-pædagogik set i lyset af institutsammenlægningen.

Kl. 10.20-12.00: Oplæg ved:

Ph.D.-stipendiat Marianne Abrahamsen: Ledelse til en forandring.

Ph.D.-stipendiat Åse Lading: Kolleger som samarbejdspartnere og – eller konkurrenter. Om gymnasielæreres oplevelse af deres samarbejde i det moderniserede gymnasium.

Ph.D.-stipendiat Aase Haubro Bitsch Ebbensgaard: Interviewsamtaler som historisk ”vidensdeling”.

Kandidatstipendiat Peter Hobel: Innovation og almen studieforbereelse.

Gæsteforsker Flemming B. Olsen: Hvordan bruger lærere og elever læremidler?

Kl. 12.00-13.00: Pause.

Kl. 13.00-14.30: Præsentation af nye forskningsprojekter i gymnasiepædagogik og CVU-pædagogik ved Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier.

Lektor Marianne Horsdal: Anbragte børn – Collaborative Learning.

Lektor Jens Dolin: Pisa projekt - validitetsproblemer i PISA.

Lektor Lilly Zeuner: Nye lærerroller i forbindelse med gymnasireformen.

Lektor Anne Jensen: Sprogundervisning. En undersøgelse af læreres tænkning om tilegnelse og grammatik.

Kl. 14.30-15.15: Overrækkelse af masterdiplomer ved dekan Flemming G. Andersen.

K. 15.15 Reception i Comenius ved Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier. Tilmelding skal ske til sekretær Marlene Østergaard, tlf. 6550 2240 eller e-mail marh@ifpr.sdu.dk senest mandag den 29. august 2005.

Ansvarlig: Finn Hauberg Mortensen finn.hauberg.mortensen@dig.sdu.dk

Onsdag den 21. september 2005 kl. 10.00-17.15: Konference.

Kompetenceudvikling og læremidler

- Hvilke konsekvenser har kompetencetænkningen for læremidlerne og deres anvendelse?

Lokale: U100.

Program og oplysninger vedr. tilmelding kan downloades på

http://www.dig.sdu.dk/arrangementer/konference_laeremidler.htm

Tilmelding til konferencen er nødvendig og skal ske til sekretær Helle Gad på e-mail gad@ipfu.sdu.dk eller tlf. 6550 1470.

Ansvarlige: Lektor Harry Haue og gæsteforsker Flemming B. Olsen, Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier.

Onsdag den 12. oktober 2005 kl. 10.00-16.00: - Tekstens transformationer – en undersøgelse af fortolkningen af den litterære tekst i det almene gymnasium. Lokale: Comenius.

Kl. 10.00-12.00: Oplæg ved postdoc Peter Kaspersen, Ph.D., Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier

Afhandlingens analyser af litteraturundervisning i det almene gymnasium bygger på videooptagelser af dansktimer. Oplægget vil koncentrere sig om følgende emner. 1. En af opgaverne har bestået i at vælge teori og metoder som kan udgøre et fundament for analyserne. Overvejelser over disse valg fremlægges. 2. En anden opgave har været at slutte fra analyserne til nogle resultater. Hvordan kommer man fra analyser til resultater? 3. Projektet er fagdidaktisk, dvs. at det lægger sig på grænsen mellem det faglige og det didaktiske. Hvad betyder det, og hvilke fagpolitiske perspektiver indebærer det?

Materiale:

Afhandlingens kapitel 7: *Design og metoder*, s. 128-163.

Afhandlingen kan lånes på Syddansk Universitetsbibliotek og er desuden tilgængelig på <http://www.humaniora.sdu.dk/phd/afhandling.html>

Kl. 12.00-13.00: Frokost.

Kl. 13.00-15.00: Diskussion ifølge egne projekter.

Kl. 15.00-16.00: Workshop om de Ph.D.-studerendes egne projekter.

Deltagernes bedes senest 10 dage inden seminaret indsende problemformuleringer, materiale m.v., som ønskes drøftet, til de medvirkende, den ansvarlige arrangør samt sekretær Marianne Lysholt marianne.lysholt@dig.sdu.dk.

Ansvarlig: Professor Finn Hauberg Mortensen finn.hauberg.mortensen@dig.sdu.dk

Antal ECTS: 1

Torsdag den 13. og fredag den 14. oktober 2005 samt mandag den 31. oktober 2005. Alle dage kl. 10.00-17.00. Fælleskursus for Ph.D.-studerende ved Det Humanistiske Fakultet. Lokale: U96:

Afhandlingens og vejledningens former ved lektor Sven Halse og professor Johannes Wagner.

Kurset beskæftiger sig dels med selve afhandlingen som en genre med særlige formkrav og læserforventninger, dels med afhandlingens tilblivelse, dvs. skriveprocessen og vejledningsforløbet.

Under overskriften *Afhandlingen som genre* gennemgås to hovedtyper: den traditionelle (monografiske) og den af artikler sammensatte (antologiske) afhandlingsform. Der fokuseres på afhandlingens institutionelle karakter, dvs. på dens målgruppe, krav til stil, argumentation, originalitet, videnskabelighed og omgang med kilder og kolleger.

Desuden gennemgås afhandlingens væsentligste indholdselementer: *Emne, problemstilling, målsætning, tese, forskningsberetning, metode og teori, konklusion*. Endvidere lidt om det tekniske udstyr: *citater, henvisning, litteraturliste, resumé*.

Under overskriften *Skriveprocessen* diskuteres emner som: Hvornår starter skrivningen? Disposition og synopsis. Skrivningens forskellige genrer og deres anvendelse. Hvilken slags skribent er jeg selv m.h.t. foretrukne genrevalg og skrivemåder? Skrivning og revision – hvordan skriver de professionelle?. Skriveblokering: hvad er det, og hvad gør man? Og endelige også lidt om teknikker til tilrettelæggelse af arbejdsdagen og den såkaldte fritid.

Endelig vil under overskriften *vejledningsprocessen* bl.a. følgende emner blive taget op: Afstemning af forventninger: Hvor meget kan hun/han forventes at læse? Hvor langt går vejledningen?

Kursets sidste dag (31. okt.) vil have workshop-karakter: deltagernes tekster (typisk synopsis og udkast til indledende afsnit), bliver udsat for flersidig solidarisk kritik med henblik på at skærpe afhandlingernes genrebevidsthed hvad angår indhold, form og fokus.

Brev med tilmeldingsfrist og materialefrist udsendes sidst i august 2005.

Ansvarlige: Forskerskolelederne Sven Halse s.halse@litcul.sdu.dk og Johannes Wagner jwa@language.sdu.dk

Der gives 3 ECTS for kursus og workshop. Hverken kurset eller workshoppen kan tages separat.

Onsdag den 26. oktober 2005 kl. 10.00-16.00: Pædagogisk evaluering

Lokale: Comenius

Kl. 10.00-12.00: Oplæg ved lektor Jens Dolin, lektor Ellen Krogh, professor Karen Borgnakke., Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier, gymnasielektor Tanja Miller, Ph.D., Viborg Amt og uddannelseskonsulent Torben Spanget Christensen, Ph.D., Amtscenter for Undervisning, Århus.

På seminaret præsenteres forskning i gymnasiepædagogik inden for området pædagogisk evaluering som aktuelt indgår som bidrag til et bogprojekt.

Program samt oplysninger om litteratur foreligger i oktober 2005.

Kl. 12.00-13.00: Frokost.

Kl. 13.00-15.00: Diskussion ifølge egne projekter.

Kl. 15.00-16.00: Workshop om de Ph.D.-studerendes egne projekter.

Deltagerne bedes senest 10 dage inden seminaret indsende problemformuleringer, materiale m.v., som ønskes drøftet, til de medvirkende, de ansvarlige arrangører samt sekretær Marianne Lysholt marianne.lysholt@dig.sdu.dk.

Ansvarlige: Professor Karen Borgnakke karen.borgnakke@dig.sdu.dk,

lektor Jens Dolin jens.dolin@dig.sdu.dk og lektor Ellen Krogh

ellen.krogh@dig.sdu.dk

Antal ECTS: 1

Mandag den 31. oktober 2005. Kl. 10.00-17.00 i lokale U96:

Afhandlingens og vejledningens former, workshop i forbindelse med kurset den 13. – 14. oktober 2005 ved lektor Sven Halse og professor Johannes Wagner.

Der gives 3 ECTS for kursus og workshop. Hverken kurset eller workshoppen kan tages separat.

Onsdag den 2. november til fredag den 4. november 2005: Metode-seminar. Lokale: Comenius.

Forskningsmetodologier, arrangeret af Karen Borgnakke m.fl. Seminariet er et fælles tilbud til forskerstuderende i pædagogik og uddannelsesforskning ved alle danske studerende.

Kurset tematiserer metodologiske problemstillinger i relation til dataproduktion - tolkning - analyse. Der sættes fokus på de forsknings- og analysestrategier, der aktuelt præger forskningen i pædagogik, læring og uddannelse.

Kurset afholdes som et 2 ½ dages kursus med oplæg/plenumdiskussion samt workshop, der tager udgangspunkt i de studerendes præsentation af

metodiske/metodologiske problemstillinger fra Ph.D.- projektet.

Kurset planlægges og afholdes af professorerne Henning Salling Olesen, Roskilde Universitetscenter, Palle Rasmussen, Aalborg Universitet og Karen Borgnakke, Syddansk Universitet. Gæstelærer: Mechthild Beereswill, lektor Peter Nielsen, Center for Arbejdsmarkedsforskning (CARMA), Aalborg Universitet.

Program og oplysninger vedr. tilmelding kan downloades på

<http://www.educational-research.dk/seminarer/nov2005.html>

Tilmelding til seminaret er nødvendig og skal ske til sekretær Marianne Lysholt på e-mail marianne.lysholt@dig.sdu.dk eller tlf. 6550 3131.

Ansvarlig: Professor Karen Borgnakke, karen.borgnakke@dig.sdu.dk

Antal ECTS: 3

Onsdag den 16. november 2005 kl. 10.00-16.00: Medier og læring i skolens danskundervisning. Lokale: Comenius.

Kl. 10.00-12.00: Oplæg ved seminarielektor Svend Erik Henningsen, Ph.D., Ribe Statsseminarium.

Medier og læring i skolens danskundervisning

Titlen angiver afhandlingens tematik. Det overordnede projekt er mediepædagogisk. Intentionen er at bidrage til udvikling af teoretisk og empirisk grundlag for mediepædagogikken med specielt henblik på at udvikle en mediedidaktik for faget dansk i skolen.

Projektet består af en kvantitativ undersøgelse af medieteksters brug i skolens ældste klasser og en kvalitativ analyse af elevers læring, når de arbejder med medietekster som en dimension af danskundervisningen. Med brug af medietnografi og deltagende observation undersøges, hvilke mediekompetencer elever udvikler i skolekontekster. Oplægget vil fokusere på afhandlingens metodedesign.

Henvisninger:

Henningsen, Sven Erik (2004): *Medier og læring i skolens danskundervisning*, Kap. 5.

Schrøder, Kim, Kirsten Drotner, m.fl. (2003): *Researching Audiences*. London: Arnold. s. 57-102

Afhandlingen kan lånes på Syddansk Universitetsbibliotek og er desuden tilgængelig på <http://www.humaniora.sdu.dk/phd/afhandlinger.html>

Kl. 12.00-13.00: Frokost.

Kl. 13.00-15.00: Diskussion ifølge egne projekter.

Kl. 15.00-16.00: Workshop om de Ph.D.-studerendes egne projekter.

Deltagernes bedes senest 10 dage inden seminaret indsende problemformuleringer, materiale m.v., som ønskes drøftet, til de medvirkende, den ansvarlige arrangør samt sekretær Marianne Lysholt marianne.lysholt@dig.sdu.dk.

Ansvarlig: Professor Finn Hauberg Mortensen finn.hauberg.mortensen@dig.sdu.dk
Antal ECTS: 1

Onsdag den 14. december 2005 kl. 10.00-16.00: Ph.D.-kritikseminar

Kl. 10.00-12.00 for alle: Forelæsning ved Professor Audrey Osler, University of Leeds, Centre for Citizenship and Human Rights Education.

Kl. 12.00-12.30: Frokost.

Kl. 12.30-16.00: Projektkritik i fire parallelgrupper.

Deltagernes bedes senest 10 dage inden seminaret indsende problemformuleringer, materiale m.v., som ønskes drøftet, til de medvirkende, den ansvarlige arrangør samt sekretær Marianne Lysholt marianne.lysholt@dig.sdu.dk.

Ansvarlige for grupperne er: Professor Finn Hauberg Mortensen finn.hauberg.mortensen@dig.sdu.dk, lektor Jens Dolin jens.dolin@dig.sdu.dk og lektor Marianne Horsdal marianne.horsdal@ipfu.sdu.dk

Antal ECTS: 1